

Adam Kadlečík (26) a Mišo Sabovčík (26) sa vydali na zimnú túru, na akú si tridsaťštyri rokov nikto netrúfol. Prešli tatranský hrebeň! Takmer pri tom prišli o zrak, prežili pád dvoch lavín a len s námahou unikli smrtiacej víchrici.

V marci, ktorý sa do tatranskej histórie zapíše aj smrťou troch alpinistov, sa na hrebeni našich veľhôr odohrával ešte jeden neľútostný súboj. Kamaráti a horolezci Adam Kadlečík a Mišo Sabovčík sa posledný februárový deň stretli v Liptovskom Mikuláši, odkiaľ ich vyviezli do Hutianskeho sedla. Tu nastúpili na túru, na akú posledných tridsaťštyri rokov nikto nenašiel odvahu. Za pätnásť dní prešli po hrebeni celých Tatier: Západných, Vysokých a Belianskych. Vyliezli na všetkých deväťdesiat dva (!) hlavných štítov a v náročných vysokohorských podmienkach prešli osemdesiatdva kilometrov s jedenástikilometrovým prevýšením. To všetko bez akejkoľvek podpory, schádzania do dolín či obchádzania vrcholov.

„S logistikou sme si ťažkú hlavu nerobili. Všetko sme si niesli so sebou,“ prezradil Adam. Ich ťažké, dvadsaťpäť kilogramov vážiace plecniaky boli každým dňom ľahšie. Rovnako aj Mišo s Adamom. Po dvoch týždňoch na hrebeni prišli o desať percent svojej pôvodnej hmotnosti. Na začiatok prechodu, v Hutianskom sedle medzi Oravou a Liptovom, nastúpili traja. Ale Gabo Čmárik musel po piatich dňoch a zdolaných celých Západných Tatrách pre neznesiteľné bolesti zapáleného palca zísť do Tichej doliny. V ceste pokračovali už len dvaja horolezci.

Ťažší než Everest

Zimný prechod hlavného hrebeňa Tatier bol vždy obrovská výzva. Kondične, technicky i psychicky. Jediny, komu sa v celej histórii podaril, bol Pavol Pochylý, a to v roku 1979. Zopakovať výkon rozporuplného muža, ktorý sa stal slovenským horolezcom storočia, mal sedem detí s piatimi ženami a sedemnášť rokov strávil v rôznych väzeniach, sa odvtedy nepodarilo nikomu. „Omŕzali mi nohy, v bivaku ma niekoľkokrát zasypalo, raz som dvadsaťštyri hodín nejedol nič teplé,“ opísal neskôr túru Pochylý, ktorému sa Tatry napokon stali osudnými. Zahynul v nich pred trinástimi rokmi s bratom Ondrejom po páde z Nemeckého rebrika v severnej stene Malého Kežmarského. Vlado Plulík, ktorý v roku 1997 urobil zimné sólo po hrebeni Vysokých Tatier, si viac ako svoj výstup na Everest bez kyslíka cenil práve tento prechod. Ani Vlado už nežije: pred piatimi rokmi zahynul v Himalájach.

Hlavný hrebeň celých Tatier prechádza cez chránené a turisticky neprístupné územia, navyše, v zimnom období sú naše veľhory takmer úplne uzavreté. Náročná akcia si vyžadovala dôslednú prípravu vrátane niekoľkých povolení. „Našťastie sme našli veľké pochopenie u riaditeľa TANAP-u Pavla Majku aj na krajskom úrade životného prostredia. Natrénované sme mali dosť, veď sme liezli minimálne každý

Čo si niesli v rucksaku

Spací vak, tri páry ponožiek, štyri páry rukavíc. Mačky, sedemdesiat metrov dlhé lano, lezecké skoby, dva cepiny, paličky, snežnice, čelovú lampu, prilbu, ešus, plynový varič, štyri plynové bomby, tekarničku, GPS, solárnu nabíjačku.

Čo jedli

Dehydrovanú stravu, klobásky, praskové polievky, celozrnný chlieb. Pili šumienky.

Ako bodky. Tak vyzerali dvaja muži na tatranských skalách

Unikatny

Prechod sa odohrával v extrémnych vysokohorských podmienkach. Po hrebeni Vysokých Tatier prešli naviazaní na lano.

Pavol Jackovič:
„Výkon Adama s Mišom je jedinečný!“

Adam, v oranžovej vetrovke, a Mišo na L'adovom štíte, kde sa ukázala modrá obloha.

vikend," opisoval začiatky Adam. „Cez Západné Tatry sme išli v snežniciach, cez Vysoké zase stále v mačkách. Ani neviem, ako sme ich prešli. Všetko sa mi to už zlieva," dodal.

Predbehli víchricu

Takmer celý hrebeň Vysokých Tatier strávili dvaja mladíci naviazaní na lane. Neobišlo sa to bez pádov a malých nehôd, ale vždy s dobrým koncom. Po celý čas liezli v mraze, často snežilo, raz pršalo. Na Mengusovskom štíte fúkal vietor s rýchlosťou stodvadsať kilometrov za hodinu a kryštáliky snehu im poškodili zrak. Preto tu stratili jeden deň. To najhoršie ich však čakalo v Belianskych Tatrách. „Začínali sme zavčasu ráno na Bielom plese, kde sa pridral kamarát Anton Sedlák. Pri chate Plesnivec sme začali stúpať na hrebeň a skončili sme večer o siedmej v Ždiarskom sedle v Javorine. Za jeden deň sme prešli celé Belianske Tatry," zhodnotil Mišo. Cestu im komplikovalo množstvo nového snehu, silný vietor a lavíny. No čakať na lepšie počasie nemohli. Vedeli o prichádzajúcej víchrici. Tú by na hrebni Tatier neprežil nikto. Keď liezli v stene, dve lavíny sa prehnali priamo cez nich. Adam sa v prachovej lavíne skoro zadusil.

„Neboli to žarty. Ten posledný deň bol naozaj brutálny. A to sme vedeli, že sa blíži dvestokilometrový vietor. Nakoniec sme ho predbehli o tri hodiny. Trocha mi je ľúto drahého oblečenia, ktoré sme úplne zničili. Bolo najspie-

kovejšie, aké na trhu je," zľahčoval Adam pekló, ktoré prežili. Po celý čas spávali v stane. Jedli špeciálne nachystanú stravu, vodu na šumienku si rozťapali zo snehu, ktorým sa umývali. Po ceste veľakrát poriadne vymrzli. „Bolo mnoho takých, ktorí chceli celým tatranským hrebeňom prejsť a veľa o tom hovorili. Ale od slov k činom je veľmi dlhá cesta a treba na ne nielen fyzickú kondíciu, ale aj odvahy. Je vám skoro stále zima, nemôžete spať. Jete len to, čo máte, a nemáte toho veľa. Určite vás neminie ani ponorková choroba. O to väčšmi je výkon Adama s Mišom ojedinelý a jedinečný," ocenil oboch jeden z najlepších slovenských lezcov Paľo Jackovič. Chlap, ktorý nehovorí do vetra. On sám zdolal v jeseň svoju tisícú lezeckú cestu vo Vysokých Tatrách.

Pomoc neprijali

Čo si o počíne dvoch mladých horolezcov myslí dokumentarista Paľo Barabáš, ktorý Miša s Adamom na niektorých bodoch čakal a ich cestu zaznamenával? „Ide o obdivuhodných pätnásť dní v extrémnych podmienkach. Bol to doposiaľ najčistejší výkon na zimnom tatranskom hrebni. Zo všetkých stránok. Lezecky – žiadny štít neobišli, legislatívne – mali všetky povolenia, materiálovo – zásoby si vyniesli a odpad zniesli dole, zásadovo – neprijali nijakú pomoc po celej trase. A mnohokrát by ju aj potrebovali. Napríklad, keď dve noci spali v úplne premočených spacákoch, ale ich výmenu odmietli," zhodnotil ich počinanie.

Napriek mladému veku majú Hlohovčan Adam a Mišo zo Spišskej Novej Vsi už veľa vysokohorských skúseností, a to nielen z Tatier. Ich zimný prechod bude vyvrcholením seriálu Pavla Barabáša Príbehy tatranských štítov a v horských chatách sa o ňom bude ešte dlho rozprávať. ■

prechod

Útočiskom počas dvoch týždňov im bol malý stan.

Na Javorovom štíte ich privítala len hmla.

O ich číne natáčal film dokumentarista Pavol Barabáš.